

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

**Leidschendam-
Voorburg**

Datum 20 mei 2025

Nummer 4192

Onderwerp Raadsvoorstel Vaststelling Visie Jongerenwerk 2026-2030 en wensen en bedenkingen
subsidieregeling Jongerenwerk

Portefeuillehouder Wethouder Keus

1. Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- a. De visie 'Jongerenwerk Leidschendam- Voorburg 2026-2030' vast te stellen;
- b. Geen wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen ten aanzien van de subsidieregeling Jongerenwerk Leidschendam- Voorburg 2026.

2. Aanleiding

De huidige visie op jongerenwerk stamt uit 2014, een periode waarin de transitie van de jeugdzorg net was ingezet en de eerste ervaringen nog moesten worden opgedaan. Sindsdien zijn er aanzienlijke maatschappelijke ontwikkelingen geweest. Jongeren staan onder toenemende mentale druk, kansenongelijkheid groeit, en de problematiek waarmee zij te maken hebben is complexer geworden. Deze ontwikkelingen vragen om een actualisatie van de visie op jongerenwerk. Daarnaast lopen de bestaande subsidies voor jongerenwerk af in 2025. In lijn met de nieuwe subsidiesystematiek wordt per 2026 een nieuwe subsidiepartner geselecteerd, passend bij de geactualiseerde visie.

3. Afwegingen

Met de Visie Jongerenwerk Leidschendam- Voorburg 2026-2030 wordt een heldere richting bepaald voor de komende jaren. Deze visie beoogt meer samenhang, continuïteit en kwaliteit in het jongerenwerk, zodat jongeren kunnen rekenen op passende ondersteuning.

De doelstellingen van het jongerenwerk zijn als volgt:

- De mentale gezondheid van jongeren te bevorderen;
- Schooluitval te voorkomen en meer jongeren te begeleiden naar een startkwalificatie, werk of dagbesteding;
- De inzet van specialistische jeugdhulp te voorkomen of te verkorten;
- Bij te dragen aan een leefbare, veilige wijk, daar waar jongeren betrokken zijn.

De uitgangspunten zijn: vraaggericht werken, integraal werken en talentontwikkeling. In de visie is verder toegelicht wat onder deze doelstellingen en uitgangspunten wordt verstaan.

De focus ligt op jongeren die te maken hebben met de grootste uitdagingen, zoals mentale druk, sociale uitsluiting, armoede of problemen thuis. Juist zij hebben het meeste baat bij extra ondersteuning om negatieve ontwikkelingen te voorkomen en hun kansen te vergroten.

Het jongerenwerk in Leidschendam- Voorburg heeft zich de afgelopen jaren bewezen als een waardevolle schakel in het leven van jongeren. Jongerenwerkers staan dicht bij de jongeren, hebben vertrouwen opgebouwd en bereiken ook jongeren die buiten beeld dreigen te raken. Tegelijkertijd blijkt de huidige inrichting van het jongerenwerk versnipperd en kwetsbaar. Er zijn te veel organisaties actief, de samenwerking is suboptimaal en de inzet is niet altijd structureel geborgd. Dit maakt het lastiger om jongeren te bereiken, terwijl spanningen op straat en online toenemen en harde groepsvorming zichtbaar is. Goed ingericht jongerenwerk kan hier het verschil maken.

Jongerenwerk is dan ook geen luxe, maar een noodzaak – zeker op het gebied van veiligheid. In onze gemeente verschijnen op sociale media opvallend veel berichten over vechtpartijen en geweld. Ook het gebruik en de (online) verkoop van drugs ligt relatief hoog. Deze signalen onderstrepen het belang van jongerenwerk dat zichtbaar en actief is – zowel op straat als online – om escalatie te voorkomen en jongeren tijdig te bereiken.

Tegelijk is er de ambitie om verder te kijken dan alleen het oplossen van problemen. Jongerenwerk moet jongeren stimuleren om actief mee te doen aan sport, cultuur en het verenigingsleven, hun talenten te ontdekken en zich te ontwikkelen tot betrokken inwoners. Dat vraagt om een stevige sociale basis, met voldoende laagdrempelige activiteiten, ontmoetingsplekken en voorzieningen waar jongeren terecht kunnen. Ook is het nodig om te investeren in een sterkere samenwerking tussen maatschappelijke partners, zodat jongeren beter bereikt en ondersteund worden. Dat vraagt om investeringen – niet alleen in een sterke sociale basis, maar ook in samenwerking. Er is extra financiering aangevraagd om stappen te zetten, maar ook die middelen zijn nog niet toereikend om de volledige ambitie waar te maken.

Door hierin te investeren, wordt jongeren niet alleen perspectief, maar wordt ook veerkracht versterkt. Deze aanpak sluit aan bij zowel landelijke als lokale ontwikkelingen, waaronder het Actieplan Jeugd. Het jongerenwerk ondersteunt de koers van dit actieplan, dat zich richt op het versterken van de pedagogische basis en het normaliseren van opvoedvragen. Het legt de nadruk op de talenten en veerkracht van jongeren, dichtbij huis en in hun eigen leefomgeving. Dit sluit aan bij de verschuiving van symptoombestrijding naar preventie, het versterken van eigen kracht en samenlevingsopbouw. Het jongerenwerk draagt zo ook mede bij aan de doelstellingen uit de Visie op de Sociale Basis.

In plaats van te focussen op één functie, zoals de jongerencoach, kiest het college voor een bredere aanpak. Hierbij worden jongeren op basis van de doelstellingen van het jongerenwerk op verschillende terreinen ondersteund. Het jongerenwerk biedt jongeren begeleiding en coaching bij school, het maken van keuzes en het ontwikkelen van toekomstperspectief. Ook wordt er nauw samengewerkt met ouders, scholen en andere professionals om vroegtijdige problemen, zoals schooluitval of crimineel gedrag, tijdig aan te pakken.

Het college heeft ervoor gekozen om het jongerenwerk in de organisatorische inrichting verder door te ontwikkelen en onder te brengen bij één hoofdaannemer. Deze keuze voorkomt

versnippering van de inzet en borgt de kwaliteit en regie over het jongerenwerk. In deze ontwikkeling is de nadruk gelegd op de kwalificaties van jongerenwerkers, wat bijdraagt aan de professionalisering van het werk. Tegelijkertijd blijft er ruimte voor de inzet van vrijwilligers en ervaringsdeskundigen.

De monitoring van het jongerenwerk vindt plaats aan de hand van duidelijke indicatoren, zoals het bevorderen van mentale gezondheid, schooldeelname, veiligheid en het voorkomen van jeugdhulp. De gemeente speelt een actieve rol in het monitoren en sturen van de uitvoering van het jongerenwerk. Via een accounthouder wordt de samenwerking en kwaliteit bewaakt, zodat het jongerenwerk effectief en gericht is op het maken van een verschil in het leven van jongeren. Jongeren hechten veel waarde aan continuïteit. Daarom wordt er nadrukkelijk aandacht besteed aan het waarborgen van de continuïteit van de dienstverlening door het behoud van bestaand personeel. Dit versterkt de persoonlijke banden en zorgt voor een stabiele en betrouwbare relatie met de jongeren.

Subsidieregeling Jongerenwerk 2026

In raadsbrief 3966 heeft het college de achtergronden, de werking en de implementatie van de nieuwe subsidiesystematiek per 2026 toegelicht. De toelichting uit die raadsbrief geldt ook voor de subsidieregeling rondom het jongerenwerk. Ter verduidelijking en aanvulling op de informatie uit raadsbrief 3966 zet het college de belangrijkste wijzigingen en aanvullingen hieronder kort uiteen. Allereerst sluit de subsidieregeling aan op de inhoudelijke speerpunten uit de visie, zodat de uitvoering direct bijdraagt aan het realiseren van de gestelde doelen. Naast de aansluiting op de inhoudelijke speerpunten uit de visie, is in de subsidieregeling vastgelegd op welke manier de uitvoering wordt georganiseerd en gemonitord.

Bij andere subsidieregelingen is het mogelijk om te werken met een penvoerder. Daar verloopt de samenwerking tussen partijen over het algemeen goed. Voor het jongerenwerk ligt dit anders. In de huidige praktijk blijkt dat de samenwerking tussen verschillende jongerenwerkorganisaties onvoldoende tot stand komt. Hierdoor bestaat het risico dat, ook met een penvoerder, de samenwerking niet optimaal is en de huidige versnipperde inzet van het jongerenwerk in stand wordt gehouden. Door te kiezen voor één uitvoerende partij beoogt het college effectiever en meer samenhangend jongerenwerk.

Daarnaast zijn aanvullende eisen gesteld aan de inhoudelijke verantwoording, met als doel de effectiviteit en het bereik van het jongerenwerk nog beter inzichtelijk te maken. Ook is het de intentie om de subsidie voor het jongerenwerk meerjarig in te zetten, met de mogelijkheid tot verlenging tot maximaal 48 maanden. Met een meerjarige subsidie krijgen de beoogde veranderingen en hun effect op jongeren de tijd en ruimte om zich in de praktijk te ontwikkelen en te verankeren.

In de eerst mogelijke vergadering van de commissie Samenleving kunnen de commissieleden eventuele wensen en bedenkingen over de subsidieregeling Jongerenwerk kenbaar maken aan het college.

Toezegging Jongerencoach

In plaats van te focussen op één functie, zoals de jongerencoach, kiest het college voor een bredere aanpak. Hierbij worden jongeren op basis van de doelstellingen van het jongerenwerk op verschillende terreinen ondersteund. Het jongerenwerk biedt jongeren begeleiding en coaching bij school, het maken van keuzes en het ontwikkelen van toekomstperspectief. Ook wordt er nauw samengewerkt met ouders, scholen en andere professionals om vroegtijdige problemen, zoals schooluitval of crimineel gedrag, tijdig aan te pakken. Op deze wijze wordt recht gedaan aan de intentie van de jongerencoach.

4. De financiële gevolgen van het besluit

Om de subsidieregeling Jongerenwerk uit te voeren, wordt het huidige budget Jongerenwerk van € 584.685 voor de jaren 2026 en 2027 verhoogd met € 250.000. Na 2027 zal het budget jongerenwerk terugkeren naar het oorspronkelijke bedrag. Zie onderstaande tabel 1 voor de uiteenzetting van het totaal benodigde budget. Van de benodigde € 250.000 verhoging wordt er € 200.000 bekostigd vanuit de huidige jeugdzorg budgetten. De resterende € 50.000 wordt betaald vanuit het budget integrale veiligheid (programma Veiligheid, Toezicht & Handhaving (VTH)). Het huidige budget is niet langer toereikend, omdat een aantal lopende initiatieven – zoals de pilot Jongerenwerk Veiligheid – tot nu toe bekostigd werd met tijdelijk geld. Zonder aanvullende middelen zou de pilot stoppen of zou het ten koste gaan van het reguliere jongerenwerk. Gezien de beperkte schaal van het huidige jongerenwerk binnen de gemeente, en signalen vanuit het veld dat de vraag juist toeneemt, is dit niet wenselijk. Daarnaast is de Aanpak Schoolveiligheid een nieuwe ontwikkeling, waarvoor tot nu toe geen budget beschikbaar was.

Met tijdelijke financiering van twee jaar kunnen we de pilot Jongerenwerk Veiligheid (aanwezigheid van jongerenwerkers op straat) en de aanpak Schoolveiligheid uitvoeren. Dit is belangrijk, maar blijft beperkt tot het aanpakken van urgente situaties, binnen de huidige financiële ruimte. Structurele middelen ontbreken, waardoor we jongeren nog onvoldoende vroegtijdig kunnen bereiken via algemene voorzieningen, terwijl juist daar kansen liggen.

Wat betreft de inzet van middelen uit het jeugdbudget: er is bewust gekozen om door middel van het jongerenwerk bij te dragen aan het voorkomen van zwaardere zorgtrajecten, vroegsignalering en het versterken van het netwerk rondom jongeren. Omdat jongerenwerk daarmee inzet op het voorkomen, verkorten of verlichten van jeugdhulp, is een tijdelijke uitname uit het jeugdhulpbudget verantwoord. De verwachting is dat dit op termijn bijdraagt aan minder inzet van specialistische jeugdhulp. Deze inzet is tijdelijk van aard en zal nauwgezet gemonitord worden op effectiviteit en samenhang met de jeugdhulpopgave.

Gezien de beperkte looptijd van de aanvraag voor extra middelen, ligt de focus in de komende periode op het versterken van de samenwerking met maatschappelijke partners en het onderzoeken van mogelijkheden om cofinancieringsconstructies uit te werken. Tegelijkertijd moet er een efficiënte herinrichting van de verwijsstromen plaatsvinden, zodat het jongerenwerk zijn rol in relatie tot de jeugdhulp beter kan invullen.

Jaar	Extra budget jongerenwerk	Herkomst dekking
2026	€ 250.000	€ 200.000 jeugdzorgbudget € 50.000 integrale veiligheid (VTH)
2027	€ 250.000	€ 200.000 jeugdzorgbudget € 50.000 integrale veiligheid (VTH)

Tabel 1: uiteenzetting benodigd budget

5. Hoe zijn inwoners/ belanghebbenden betrokken

De visie is gebaseerd op signalen uit de praktijk, gesprekken met jongeren, betrokken organisaties en gemeentelijke partners. Er is breed draagvlak voor een stevig jongerenwerk dat bijdraagt aan de ontwikkeling van jongeren én aan bredere maatschappelijke doelen zoals veiligheid, onderwijs en gezondheid.

Jongeren zijn betrokken bij de ontwikkeling van het jongerenwerk door middel van een digitale vragenlijst, uitgevoerd door jongerenwerkorganisatie Epic Youth. Deze enquête vroeg 72 jongeren naar hun mening over verschillende aspecten van het jongerenwerk, zoals activiteiten, begeleiding, mentale gezondheid, veiligheid, talentontwikkeling, en de toegankelijkheid van jongerenruimtes. Ook werd gevraagd naar de voorkeuren voor de online aanwezigheid van jongerenwerkers en de ondersteuning bij school, werk en dagbesteding.

Jongerenwerkorganisaties hebben via een vragenlijst inbreng geleverd voor de actualisatie van de visie op jongerenwerk in de gemeente. Ze gaven hun visie op de definitie van jongerenwerk, de doelgroep, en de behoefte aan verschillende soorten jongerenwerkers. Daarnaast werd ingegaan op de samenwerking tussen welzijn en veiligheid, het benodigde aantal fte's, gebiedsgericht werken, en de randvoorwaarden voor een effectieve uitvoering.

De resultaten van de vragenlijsten zijn opgenomen in de visie. De adviesraad Sociaal Domein Leidschendam- Voorburg is betrokken bij de totstandkoming van de visie. Zij hebben verschillende opmerkingen en vragen geplaatst/ gesteld. In de bijlage behorende bij dit raadsvoorstel zijn zowel de opmerkingen als de reactie op de opmerkingen opgenomen.

De gemeenteraad wordt gevraagd de visie vast te stellen.

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

R.J. den Haan
secretaris

M.W. Vroom
burgemeester

Datum 20 mei 2025
Nummer 4192
Pagina 6/6

Documenten behorende bij dit raadvorstel

4192	Adviesraad Sociaal Domein/ Visie Jongerenwerk Leidschendam- Voorburg 2026-2030
4192	Brief College B&W op reactie Adviesraad Sociaal Domein/ Visie Jongerenwerk Leidschendam- Voorburg 2026-2030
4192	Bijlage 1 reactie Adviesraad Sociaal Domein